

Oslo, 15. november, 2023

Høringsinnspill om endring i punkt 4.9. i *Vær Varsom Plakaten*

Som drapsforsker, som siden 2007 både har utviklet teori og forsket empirisk på fenomenet drap-selvdrap, ønsker jeg velkommen og støtter bevegelsen i media-Norge som ønsker en endring i *Vær Varsom Plakaten*, 4.9, ved at det ikke bare skal oppfordres til å unngå visse element i omtale av selvmord men at punktet skal være mer rådgivende på hvordan man bør omtale selvmord. Videre har jeg et innspill til å også utvidet punktet til å omtale fenomenet drap-selvdrap.

Det er sjelden at de som begår selvmord tar med seg sine aller nærmeste i døden, i det som kalles drap-selvdrap eller utvidet selvmord. Men det er likevel et kjennetegn ved drap i nære relasjoner at gjerningspersoner har en høy sårbarhet for suicidalitet og selvmordsrisiko (Ottesen, 2023; 2024). Det betyr at i flere tilfeller i året, står journalister og redaksjoner overfor det å skulle dekke drap, i anledning den allmenne informasjonsbehov, som er drap-selvdrap. Jeg har selv stilt til intervju i slike saker opp gjennom årene, og er godt kjent med den usikkerhet journalister har i dekingen av slike saker.

Nylig gjennomførte jeg en casestudie på hvordan riksdekkende nyhetsmedier i Norge håndterer gjerningspersonens sårbarhet for suicidalitet og den høye selvmordsrisikoen de har ved drap i nære relasjoner (Ottesen, in preparation). Resultatet fra analysen i denne casestudien viste et nær fullstendig fravær av bevissthet rundt sårbarheten for suicidalitet hos den siktede og risikoen for drap-selvdrap i nyhetsdekingen, og videre tolker jeg dekingen, samlet sett, som å være kontraproduktivt for en eventuell forebygging av drap-selvdrap.

På bakgrunn av mine år som forsker og formidler på fenomenet drap-selvdrap, så vel som funnet i casestudien, foreslår jeg at drap-selvdrap bør omtales i retningslinjer og veiledere for redaktørstyrte mediers deking av selvmord, enten dette er *Vær Varsom Plakaten* eller andre veiledere, for å øke bevissthet om fenomenet i profesjonen og en større varsomhet enn det jeg avdekket i min studie og trygge journalister og redaksjoner i deres omtale av fenomenet.

Da artikkelen som utledes fra casestudien er under utarbeidelse, og klar for å sendes til fagfelleurdert tidsskrift først i neste uke, legger jeg bare ved abstrakt og innledning under.

Med vennlig hilsen

Vibeke Ottesen, MSc, MPhil, PhD